

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI**

SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETINING KATTAQO'RG'ON FILIALI

TA'LIMDA SUN'IY INTELLEKTNING ROLI

RESPUBLIKA ILMIY - AMALIY KONFERENSIYASI

MATERIALLARI TO'PLAMI

2023 YIL 16-17 IYUN

**KATTAQO'RG'ON SHAHAR
A.TEMUR KO'CHASI 27**

2023
WWW.SAMDUKF.UZ

**OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI**

**SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETINING
KATTAQO'RG'ON FILIALI**

**«TA'LIMDA SUN'IY INTELLEKTNING ROLI»
MAVZUSIDAGI RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIYALLARI**

TO'PLAMI

2023-YIL 16-17-IYUN

Kattaqo'rg'on-2023

«Taʼlimda sunʼiy intellektning roli» mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi: materiallar toʻplami. Kattaqoʻrgʻon, 16-17-iyun, 2023 yil.

Ushbu respublika ilmiy-amaliy anjumani Samarqand davlat universitetining Kattaqoʻrgʻon filialida 2023-yil, 16-17 iyun kunlari Oʻzbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 12-yanvardagi “Ilmiy-innovatsion ishlanma va texnologiyalarni ishlab chiqarishga tatbiq etishning samarali mexanizmlarini yaratish chora-tadbirlari toʻgʻrisida”gi 24-son qaroriga muvofiq, Oliy taʼlim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2023-yilda oʻtkazilishi rejalashtirilgan ilmiy-amaliy anjumanlar rejasi doirasida tashkil etilgan. Respublika ilmiy-amaliy anjumani taʼlim, fan va amaliyot integratsiyasida sunʼiy intellekt, sunʼiy intellekt texnologiyalarining matematika, kimyo, biologiyaning amaliy masalalarini yechishdagi oʻrni va ahamiyati, raqamli transformatsiyalashuv sharoitida iqtisodiy taʼlimning asosiy konseptual yoʻnalishlari, til va adabiyot taʼlimida sunʼiy intellektning oʻrni: muammo va yechimlar masalalari boʻyicha respublikamizdagi hamda xorijiy oliy taʼlim muassasalari, ilmiy tekshirish va sohadagi ilmiy markazlarning yetakchi mutahassislari, olimlari, professor-oʻqituvchilari, doktorantlari, mustaqil tadqiqotchi, magistr va iqtidorli talabalari, shuningdek, ishlab chiqarish va sanoat korxonalarining mutahassislari tomonidan olib borilayotgan tadqiqot ishlari natijalari keltirilgan.

Muharrirlar: Sh.R.Urakov, F.N.Sirojiddinov. A.K.Sobirov, T.E.Eshuvvatov,
Sh.Daliyev

Samarqand davlat universitetining Kattaqoʻrgʻon filiali - 2023 y.

KONFERENSIYA TASHKILY QO'MITA TARKIBI:

Sh.R.Urakov	SamDU Kattaqo'rg'on filiali direktori, rais
F.Sirojiddinov	Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha direktor o'rinbosari, rais o'rinbosari
Sh.Mustafayev	Yoshlar masalalari va ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha direktor o'rinbosari, a'zo
S.Elmonov	O'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari, a'zo
V.Axrorov	Ta'lim sifatini nazorat qilish bo'limi boshlg'i, a'zo
I. Madatov	O'quv-uslubiy bo'lim boshlig'i, a'zo
Sh.Daliyev	Axborot texnologiyalari kafedrasida dotsenti, ilmiy kotib

KONFERENSIYA DASTURIY QO'MITA TARKIBI:

M.To'rayev	Ilmiy tadqiqotlar, innovatsiyalar va ilmiy pedagogik kadrlar tayyorlash sektori boshlig'i, rais
A.Sobirov	Pedagogika va tillarni o'qitish fakulteti dekani, rais o'rinbosari
I. Madatov	O'quv-uslubiy bo'lim boshlig'i, a'zo
Z.Shukurov	Axborot texnologiyalari kafedrasida mudiri, a'zo
T.Eshquvvatov	Maktabgacha ta'lim va pedagogika kafedrasida mudiri, a'zo
N.Ro'zieva	Gumanitar fanlar kafedrasida mudiri, a'zo
J.Mahmudov	Biznesni boshqarish kafedrasida mudiri, a'zo
Sh.Daliyev	Axborot texnologiyalari kafedrasida dotsenti, a'zo
H.Mirzayev	Gumanitar fanlar kafedrasida, a'zo
A.Nomozov	Gumanitar fanlar kafedrasida, a'zo
M.Abbasova	Biznesni boshqarish kafedrasida, a'zo
Q.Hoshimov	Ilmiy tadqiqot ishlari muhandisi, a'zo

KONFERENSIYA ISHCHI GURUH TARKIBI:

S.Rajabov	Axborot texnologiyalari va biznesni boshqarish fakulteti dekani, rais
A.Sobirov	Pedagogika va tillarni o‘qitish fakulteti dekani, rais o‘rinbosari
Z.Shukurov	Axborot texnologiyalari kafedrası mudiri, rais o‘rinbosari
Sh.Daliyev	Axborot texnologiyalari kafedrası dotsenti, a‘zo
Sh.Xudoyberdiyev	Axborot texnologiyalari va biznesni boshqarish fakulteti dekani o‘rinbosari, a‘zo
A.Ziyatov	Pedagogika va tillarni o‘qitish fakulteti dekani o‘rinbosari, a‘zo
J.Shodmonov	Axborot texnologiyalari kafedrası assistentni, a‘zo
B.Bozorov	Axborot texnologiyalari kafedrası assistenti, a‘zo
N.Umarov	Axborot texnologiyalari kafedrası assistenti, a‘zo
U.Ibrogimov	Axborot texnologiyalari kafedrası assistenti, a‘zo
O.Turdimurodov	Axborot texnologiyalari kafedrası assistenti, a‘zo
J. O‘tayev	RTT rahbari, a‘zo
Q.Hoshimov	Ilmiy tadqiqot ishlari muhandisi, a‘zo

SO'Z BOSHI

So'nggi yillarda sun'iy intellekt iqtisodiyotning, sanoatning, umuman olganda hayotimizning deyarli barcha sohalarida tobora ko'proq foydalanilmoqda va shu qatorida ta'lim ham bundan mustasno emas. Sun'iy intellekt o'zi nima deganda kompyuter va mashinalar inson ongining muammolarini yechish va qaror qabul qilishiga taqlid qilish deb tushunishimiz mumkin. Sun'iy intellekt tushunchasi dastlab AQShda paydo bo'ldi va sekin-asta boshqa davlatlarda ham keng qo'llanila boshlandi. Sun'iy intellekt bir vaqtlar odamlar uchun juda qiyin deb hisoblangan muammolarni hal qilishda ajoyib natijalarni ko'rsatdi. Vaholanki bu muammolar murakkab va ko'pincha hal qilish uchun katta vaqt va resurslarni talab qilardi, ammo sun'iy intellekt bunday ishlarni bajarish uchun zarur bo'lgan vaqt va resurslarni keskin qisqartirish imkoniyatini yaratdi. Mamlakatimizda ham bu sohada bir qator natijalarga erishilganligini alohida ta'kidlab o'tishimiz mumkin.

Ya'ni, davlatimiz rahbari tashabbuslari bilan Elektron hukumat tizimining joriy etilishi va deyarli barcha sohalarni raqamlashtirishga o'tilayotganligini hozirda guvohi bo'lib kelmoqdamiz. Jumladan:

Jismoniy va yuridik shaxslarga ko'rsatiladigan davlat xizmatlarining yuqori sifat darajasida tezkor ravishda, yagona standartlar asosida ko'rsatilishi;

Davlat va jamiyat o'rtasidagi o'zaro munosabatlarda, fuqarolarning davlat hokimiyati organlarining faoliyatiga oid axborotlar bilan uzluksiz ta'minlanishi;

Davlat hokimiyatining ichki strukturalarida, hukumat organlarining turli bo'g'inlarida, tashkilot va muassasalarda idoralararo ichki munosabatlarda samaradorlikning ortishiga erishilmoqda.

YA'ni, fuqarolarga va tadbirkorlarga ko'rsatiladigan davlat xizmatlarida samaradorlik ortadi, ya'ni, fuqaro davlat idorasiga ariza, shikoyat yoki taklif bilan to'g'ridan-to'g'ri, elektron shaklda murojaat etishi va javob olishi mumkin bo'ladi. Davlat xizmatlaridan foydalanishda tayyor hujjat shakllarini (blankalarni) on-layn to'ldirish va topshirish, zaruriy ma'lumotnoma, ruxsatnoma va boshqa hujjatlarni on-layn tarzda shakllantirib, yuklab olishi, chop etishi kabi interaktiv xizmatlardan foydalanish imkonini yaratadi.

Umuman olganda bugungi kunda iqtisodiyot, sanoat va texnikaning barcha yo'nalishlari rivojlanayotganligini baravarida, ilm-fan sohasida ham Sun'iy intellektning qo'llanishi sohaning keyingi yangi yutuqlarini o'zida joriy etish orqali yanada takomillashib, mukammallashib borishi tabiiy. Bugungi Samarqand davlat universitetining Kattaqo'rg'on filialida o'tkazilayotgan ushbu anjuman ham sun'iy intellektning ta'lim sohasidagi o'rnini, yutuqlarini muhokama qilish va xulosalar chiqarish uchun muhim hisoblanadi.

***Kattaqo'rg'on shahar hokimi, senator
Alimova Gavxar Zayirovna***

talab qiladi. Kelgusi yillarda bu kontseptsiya hamma joyda paydo bo'lmoqda va u allaqachon mashhur bo'lib bormoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. M. X. Saidov, L. V. Peregudov, 3. T. Tohirov. Oliy ta'lim (lug'at-ma'lumotnoma). —T.: «Moliya» nashriyoti, 2003, 456 b.

2. Madatov I.Y Talabalar mustaqil ta'limini samarali tashkil etishni blended learning texnologiyasi asosida takomillashtirish (pedagogika va psixologiya bakalavriat ta'lim yo'nalishi misolida). Dissertasiya avtoreferati. Samarqand – 2023 y.

3. Madatov I.Y Mustaqil ta'limni blended learning texnologiyasi asosida tashkil etish. INTEGRATION OF SCIENCE, EDUCATION AND PRACTICE. SCIENTIFIC-METHODICAL JOURNAL, - 2022/6/23, b 126-131

link:https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=sZUQpYUAAAJ&citation_for_view=sZUQpYUAAAJ:u-x6o8ySG0sC

4. Madatov I.Y, ELEKTRON TA'LIM TEXNOLOGIYALARI (BLENDED LEARNING), PEDAGOGIK MAHORAT, Ilmiy-nazariy va metodik jurnal 2020, № 5, 58-61 b,

5. Madatov I.Y, Talabalar mustaqil ta'limini tashkil etishda Blended learning texnologiyasidan foydalanish sinov-tajriba ishalari, FAN va JAMIYAT, Ilmiy-uslubiy jurnal Seriya: Pedagogika fanlari, № 3, 2021-yil,

TA'LIMDA AXBOROT TIZIMLARINING O'RNI

Atamuradov Jamshid Jalilovich

Buxoro davlat universiteti

ATRT kafedra dosenti. j.j.atamuradov@buxdu.uz

E.SH. Sayfullayeva.

Buxoro Davlat Universiteti

ATRT kafedra magistri

Annotatsiya: Maqola ta'limning zamonaviy ta'limda axborot tizimini o'rganishga bag'ishlangan, kompyuter va kommunikatsiya texnologiyalarining roli aniqlanadi. Axborot tizimlarining ta'lim jarayoniga ta'siri (ijtimoiy tarmoqlar, bulutli texnologiyalar, mobil ta'lim, smart-kitoblar, ommaviy ochiq onlayn kurslar (MOOC)) tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: Axborot tizimi, ijtimoiy media, bulutli texnologiyalar, mobil ta'lim, aqlli kitob, ommaviy ochiq onlayn kurslar.

Abstract: The article is devoted to the study of the information system in modern education, the role of computer and communication technologies is defined. The influence of information systems on the educational process (social networks, cloud technologies, mobile learning, smart books, massive open online courses (MOOC)) is analyzed.

Keywords: Information system, social media, cloud technologies, mobile education, smart book, public open online courses.

Аннотация: Статья посвящена изучению информационной системы в современном образовании, определена роль компьютерных и коммуникационных технологий. Анализируется влияние информационных систем на образовательный процесс (социальные сети, облачные технологии, мобильное обучение, смарт-книги, массовые открытые онлайн-курсы (MOOC)).

Ключевые слова: Информационная система, социальные сети, облачные технологии, мобильное образование, умная книга, публичные открытые онлайн-курсы.

Axborot tizimi tushunchasi bu axborot tizimi - maqsadga erishish manfaatlarida ma'lumotlarni saqlash, qayta ishlash va berish uchun foydalaniladigan o'zaro bog'liq vositalar, usullar va xodimlar to'plami. Shuningdek, "informatsiya" ma'lumotni saqlash, qidirish, qayta ishlash va chiqarishni ta'minlovchi tizimning diqqat markazi va funksiyasini bildiradi. Axborot tizimlari qarorlar qabul qilish uchun zarur, zamonaviy dunyoning ijtimoiy va boshqa ko'plab

sohalari ularsiz mumkin emas. Ular muammolarni yanada aniqroq tahlil qilishga va yangi mahsulotlarni yaratishga yordam beradi.

Axborot tizimining progressiv xabardorligi ular uchun asos sifatida ma'lumotlardan foydalanishni o'z ichiga oladi. uzatish vositalari va shaxsiy kompyuter ma'lumotlari.

Bundan tashqari, ular Agar siz ishlab chiqarilgan ma'lumot uchun mo'ljallangan va usiz uni takomillashtirish va taqdim etish mumkin bo'lmagan shaxsning rolini hisobga olmasangiz, axborot tizimini joriy qilish hech narsani anglatmaydi.

Kompyuterlar va axborot va tizimlar o'rtasidagi farqni tushunish kerak. Maxsus dasturiy ta'minot bilan jihozlangan kompyuterlar axborot tizimlarining texnik bazasi va quroli hisoblanadi. Axborot tizimini xodimlarning kompyuterlar va telekommunikatsiyalar bilan o'zaro aloqasiz tasavvur qilib bo'lmaydi.

Ta'lim tizimi har qanday mamlakatda davlat boshqaruvi institutining tarkibiy quyi tizimlaridan biridir. Har bir ta'lim muassasasining o'ziga xosligi o'quv jarayonini tashkil etish, ilmiy-tadqiqot ishlarini boshqarish, ma'muriy-xo'jalik va moliya-xo'jalik faoliyati, kadrlar siyosatini olib borish, ijtimoiy dasturlarni amalga oshirish va hokazolarda namoyon bo'ladi. Axborot tizimlaridan foydalanish ta'lim muassasasining tashkiliy tuzilmasini va o'quv jarayonining barcha ishtirokchilarining funktsiyalarini o'zgartiradi, boshqariladigan obyektning holati to'g'risida ma'lumot olish va tahlil qilish usullarini takomillashtiradi.

Ta'lim muassasasi uchun zamonaviy axborot tizimi - bu asosiy jarayonlarni avtomatlashtirish uchun turli xil dasturlar majmuasi (ish yuritish, o'qituvchilar, xodimlar va talabalarning shaxsiy ishlarini yuritish, jadval tuzish va boshqalar).

Bunday ATning asosiy maqsadi va vazifasi zarur integratsiyani ta'minlash va yagona ta'lim axborot makonini yaratishdir. Ushbu muammoni hal qilish turli xil operatsion tizimlar va ilovalar uchun axborot maydonidagi mavzu sohasi tavsifining noaniqlik va to'liq ekvivalentligini ta'minlash va talqin qilishdan boshlanadi. Shu bilan birga, AT tizimning butun hayotiy sikli davomida belgilangan talablardan chetga chiqmasligi kerak.

Zamonaviy ta'lim muassasasining to'liq ishlashini bunday tizimlarsiz tasavvur qilib bo'lmaydi, chunki odam tegishli dasturlarning yordamisiz katta miqdordagi turli xil ma'lumotlarga dosh bera olmaydi. Ta'lim muassasasidagi jarayonlarni avtomatlashtirishga imkon beradigan har qanday dasturiy mahsulotning bozorda paydo bo'lishining maqsadlari:

- **birinchidan**, oddiy operatsiyalarga sarflanadigan vaqtni qisqartirish va bevosita o'quv jarayoniga ajratiladigan vaqtni ko'paytirish maqsadida ma'murlar va o'qituvchilar faoliyatini osonlashtirish va soddalashtirish;
- **kkinchidan**, o'quv, ta'lim yoki boshqa jarayonning borishi to'g'risidagi ma'lumotlarni to'plash, qayta ishlash va tahlil qilishni hamda asoslangan qarorlar qabul qilishni ta'minlash.
- **uchinchidan**, muassasaning yagona axborot infratuzilmasini shakllantirish;
- **to'rtinchidan**, ta'lim muassasasining barcha xodimlari va barcha darajadagi boshqaruv organlari o'rtasida axborot hamkorligini tashkil etish.

Ichki va tashqi bozorda taqdim etilayotgan ta'lim muassasalari uchun dasturiy mahsulotlar – bu rahbar, o'quv-tarbiya ishlari bo'yicha menejerlar, o'qituvchi (o'qituvchi), kutubxona xodimlari, tibbiyot xodimlari, buxgalteriya xodimlari uchun avtomatlashtirilgan axborot tizimlarini o'z ichiga olgan dasturiy majmualardir. Shu bilan birga, bozorda o'rta va kasb-hunar ta'limi uchun mo'ljallangan juda ko'p axborot tizimlari mavjud. Ushbu toifadagi dasturiy ta'minotning asosiy ishlab chiqaruvchilari quyidagi kompaniyalardir:

«Аверс», «1С», «Кирилл и Мефодий» va dr.

Axborot tizimining umumiy qabul qilingan ta'rifini va axborot tizimlari tasnifini taklif etadi. Biz ushbu materialni deyarli o'zgarmagan holda taqdim etamiz (biroz qisqartirish bilan). Axborot tizimi (AT) atamasi ham keng, ham tor ma'noda qo'llaniladi. Keng ma'noda axborot tizimi - bu majmui texnik, dasturiy va tashkiliy yordam, shuningdek o'z vaqtida ta'minlash uchun mo'ljallangan xodimlar to'g'ri ma'lumotga ega bo'lgan to'g'ri odamlar.

Turli jarayonlarni osonlashtirish va ta'lim natijalarini yaxshilash uchun ta'limda foydalaniladigan axborot tizimlariga bir nechta misollar mavjud. Mana bir nechta keng tarqalgan misollar:

Talabalar axborot tizimlari (SIS): Ushbu tizimlar talabalar ma'lumotlarini, jumladan, ro'yxatga olish ma'lumotlari, baholar, davomat yozuvlari va shaxsiy ma'lumotlarni boshqaradi. SIS maktablarga o'quvchilar taraqqiyotini samarali kuzatish va hisobotlarni yaratish imkonini beradi. Masalan, PowerSchool va Infinite Campus.

Ta'limni boshqarish tizimlari (LMS): LMS platformalari kurs mazmuni, topshiriqlar, viktorinalar va muhokama forumlari uchun markazlashtirilgan raqamli makonni ta'minlaydi. Ular onlayn o'rganishni, aralash o'rganishni va o'zgaruvchan sinflarni osonlashtiradi. Moodle, Canvas va Blackboard LMSning mashhur namunalaridir.

Kontentni boshqarish tizimlari (CMS): CMS platformalari ta'lim muassasalariga veb-saytlar, bloglar va onlayn resurslar kabi raqamli kontentni boshqarish va tartibga solishda yordam beradi. WordPress va Drupal ta'limda keng qo'llaniladigan CMS vositalari.

Baholashni boshqarish tizimlari: Ushbu tizimlar baholashni yaratish, boshqarish va tahlil qilishni soddalashtiradi. Ular o'qituvchilarga viktorinalar, imtihonlar va so'rovlar ishlab chiqish, shuningdek, talabalar faoliyatini kuzatish va tahlil qilish imkonini beradi. Masalan, ExamSoft va Questionmark.

Kutubxonani boshqarish tizimlari: Bu tizimlar kutubxona funktsiyalarini, jumladan, kataloglashtirish, aylanma va resurslarni boshqarishni avtomatlashtiradi. Ular talabalar va xodimlarga kutubxona materiallarini samarali qidirish va ulardan foydalanishga yordam beradi. Koha va Evergreen mashhur ochiq manbali kutubxonalarni boshqarish tizimlari.

Hozirgi vaqtda iqtisodiyot sohasida axborot tizimlari xarajatlarni kamaytirish va iqtisodiy subyektlarni kuchaytirishning eng samarali vositasidir. Bu ko'plab ish jarayonlarini optimallashtirish hisobiga axborotni qayta ishlash, tahlil qilish va saqlash uchun zarur bo'lgan vaqt va mehnat xarajatlarining kamayishi bilan izohlanadi. Shu munosabat bilan kompaniya va korxonalar boshqaruv va ishlab chiqarishning turli bosqichlarida axborot texnologiyalari va axborot tizimlarini faol joriy etishga ko'maklashishlari kerak, hatto bu ularning rentabelligini ham oshirishda yordam beradi. Hozirgi bosqichda xo'jalik yurituvchi subyektlar samaradorlikni oshirish uchun innovatsion mahsulot ishlab chiqarishni boshqaruvdagi innovatsiyalar bilan mohirona uyg'unlashtirishlariga majburlirlar.

Shunday qilib, hatto iqtisodiyot sohasidagi kompaniyalar uchun axborot tizimlari xarajatlarni kamaytirish va kompaniya foydasini oshirishning eng samarali usullaridan biridir. Ma'lumotlarni yig'ish va tahlil qilish uchun vaqt va mehnat xarajatlarini minimallashtirish boshqaruv va ishlab chiqarish jarayonlari samaradorligini oshirishga yordam beradi. Shuning uchun korxonalar rentabelligini oshirish, xarajatlarni kamaytirish va foydani oshirish uchun o'z faoliyatiga yangi axborot tizimlari va texnologiyalarini joriy etishlari kerak. Bularning barchasi kompaniyaning bozordagi raqobatbardoshligini oshirishga yordam beradi. Shuni tushunish kerakki, o'z faoliyatida innovatsiya qilishni istamaydigan kompaniyalar bugun muvaffaqiyatsizlikka uchraydi va iqtisodiy ta'limda hamda keyinchalik iqtisodiyot sohasida raqamlashtirilgan axborot tizimlaridan foydalanish barcha obyekt va sub'yektlar faoliyatiga faqatgina ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Iqtisodiyot va menejmentda axborot texnologiyalari: uchun darslik akademik bakalavriat/ В. В. Трофимов [и др.]; под редакцией В. В. Трофимова. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва: Издательство Юрайт, 2018. — 482 с. — (Бакалавр. Академический курс). — ISBN 978-5-534-03785-2. — Текст: электронный // ЭБС Юрайт [сайт]. — URL: <https://urait.ru/bcode/412540> (дата обращения: 13.09.2020).
2. Рыжко А.Л., Лобанова Н.М., Рыжко Н.А., Кучинская Е.О. Р93 Экономика информационных систем: учебное пособие. – М.: Финансовый университет, 2014. – 204 с.

3. К.В. Балдин, Управленческие решения К.В. Балдин, С.Н. Воробьев, В.Б. Уткин, М., 2007.
4. Войнов И.В., Пудовкина С.Г., Телегин А.И. Моделирование экономических систем и процессов: Челябинск: Изд. ЮУрГУ, 2005.--392с.
5. Дик В.В. Информационные системы в экономике В.В. Дик, М.: Финансы и статистика, 2007, - 452с.
6. Корнеев И.К., Ксандопуло Г.Н., Машурцев В.А. / Информационные технологии в управлении: М.: 2009 - 224 с.

KAM TA'MINLANGAN OILALAR BILAN IJTIMOY ISH OLIB BORISHDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARNING AHAMIYATI

Ibragimov Jahongir Toshniyozovich
Samarqand davlat universitetining
Kattaqo'rg'on filiali o'qituvchisi, tadqiqotchi
jahongir.5066@gmail.com
https://t.me/Jahongir_Toshniyozovich
[+99899-338-89-66](tel:+99899-338-89-66)

Amonova Dilnoza Shermat qizi
Samarqand davlat universitetining
Kattaqo'rg'on filiali
Ishtimoiy ish yo'nalishi talabasi

Annotatsiya: Maqolada kam ta'minlangan oilalar bilan ijtimoiy ish olib borishda zamonaviy texnologiyalarning ahamiyati, sohaga oid muammolar, xorijiy mamlakatlarda aholini ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimining xususiyatlari, O'zbekistonda kam ta'minlangan aholi toifalari bilan ijtimoiy ish olib borishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish va raqamlashtirishning imkoniyatlari, bu boradagi huquqiy va iqtisodiy asoslar va amaliy ijobiy jihatlari haqida fikrlar bayon qilingan.

Kalit so'zlar: Kam ta'minlangan, raqamlashtirish, texnologiya, toifalar, mahalla, aholi, nafaqalar, pensiyalar, davlat ta'minoti, ijtimoiy muhofaza, ijtimoiy yordam.

Аннотация: Значение современных технологий в проведении социальной работы с малообеспеченными семьями, проблемы, связанные с данной областью, особенности системы социальной поддержки населения в зарубежных странах, возможности использования современных технологий и цифровизации в проведении социальной работы с малообеспеченными семьями. - в статье представлены доходные категории населения Узбекистана, изложены мнения о правовых и экономических основах и практических положительных моментах в этой связи.

Ключевые слова: Малообеспеченные, цифровизация, технологии, категории, микрорайон, население, льготы, пенсии, государственная поддержка, социальная защита, социальная помощь.

Abstract: The importance of modern technologies in conducting social work with low-income families, problems related to the field, features of the social support system of the population in foreign countries, the possibilities of using modern technologies and digitization in conducting social work with low-income categories of the population in Uzbekistan are presented in the article. opinions about the legal and economic bases and practical positive aspects in this regard are stated.

Key words: Low-income, digitization, technology, categories, neighborhood, population, benefits, pensions, public support, social protection, social assistance.

KIRISH. XXI asr yuksak texnologiyalar asridir. Dunyoning barcha davlatlari zamonaviy sharoitlarga moslashishga harakat qilmoqda. Xususan, raqamlashtirish va sun'iy tafakkur imkoniyatlaridan foydalanish G'arb davlatlarida oxirgi o'n yillikda juda ham jadallashdi.

MUNDARIJA

So'z boshi	5
Ш.Р.Ураков. Олий таълимда профессор-ўқитувчилар касбий-педагогик фаолиятини баҳолашда сунъий интеллектнинг роли	6
Ибраимов Холбой Ибрагимович. Инсон капиталининг шаклланишида таълим тизимининг ўрни ва роли	9
Mohammad Gouse Galety, Mamatov Islom Isomiddinovich, Olimjon Yalgashev Face recognition & identification attendance system using the Open-CV model	12
Ибрагимов Аъламжон Амриллоевич Муаммога асосланган ўқитиш (PBL) – амалиётдаги ҳолати ва ўқитувчи муносабати	19
Yaxshilikov Jo'raboy Yaxshilikovich, Butoyev Ixom Uzokovich Sog'lom va barkamol avlodni tarbiyalashda sun'iy intellektning roli	22
Ибраимова Феруза Холбоевна. Основные проблемы и возможности когнитивной педагогики	25
Fazliddin Sirojiddinov, Batir Mardonov. Investigation of two-dimensional unsteady motion of deformable raw roller during saw ginning	27
Faxriddin Yakubov, Shahnoza Yuldasheva. Siyosiy diskurs tavsifi	33
Rashidov Xusniddin Xolxo'ja o'g'li. Tyutor (ta'lim-tarbiya maslahatchisi) – talabalar bilan ishlashda innovatsion uslub	36
Ishmuradov Bunyodjon Farxodovich. Yoshlar ma'naviyati va ta'lim-tarbiyasida milliy va umuminsoniy qadriyatlarining o'rni	39
Musayev Sobirjon Bobir o'g'li. Ta'lim, fan va amaliyot integratsiyasida sun'iy intellect	41
Tursunov Qo'chqor Norqulovich, Umarov Nurbek Erkinovich, Turdimurodov Otabek Farxod o'g'li. Bo'lg'usi boshlang'ich sinf o'qituvchilariga matematika darslarida integratsiyalashgan ta'limni tashkillashtirish metodikasi haqida.	44
Elmonov Sirojiddin Mamadiyarovich. Qurilmalarni yasashda maxsus dasturlardan foydalanishning ahamiyati	48
Ashurov Baxrom Ixomovich. Bolalarning kundalik hayotida jismoniy tarbiya boyicha ishlarni tashkil etish metodikasi. (Maktabgacha talim yoshidagi bolalar misolida)	51
Atoyeva Marjona. Maktabgacha ta'lim tashkilotlari faoliyatini tashkil etishda inovatsion texnologiyalarning o'rni	57
В.А. Ходжайорова Maktabgacha yoshdagi bolalarda ijtimoiylashtirishning pedagogic shart-sharoitlari	61
Ergasheva Maxbuba Xotambekovna. Milliy ta'lim tizimini shakllantirishda integratsiya omili	64
Husanov Elyor. Bo'lajak musiqa o'qituvchilari kasbiy kompetentligini modulli texnologiyalar asosida rivojlantirish	68
Madatov Ixom Yusup o'g'li. Aralash ta'lim (blended learning) asosida darsni tashkil etish modellari tahlili	71
Atamuradov Jamshid Jalilovich, E.SH. Sayfullayeva. Ta'limda axborot tizimlarining o'rni	76
Ibragimov Jahongir Toshniyozovich, Amonova Dilnoza Shermat qizi. Kam ta'minlangan oilalar bilan ijtimoiy ish olib borishda zamonaviy texnologiyalarning ahamiyati	79